Lietas Nr. C29604513
Lietas arhīva Nr. C-2372-14/22

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 07.maijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa

tiesnese I.Rubina

ar tiesas sēdes sekretāri D.Jerumani

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 27.martā SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu, lūdzot piedzīt nekustamā īpašuma uzturēšanas apsaimniekošanas un komunālo pakalpojumu parādu Ls 5341,45, kā arī visus ar tiesāšanos saistītos izdevumus, kā arī atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos nokavējums procentus 6% gadā no parāda summas līdz sprieduma izpildes dienai.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pamatojoties uz 2004.gada 26.augusta Pirkuma līgumu, atbildētāja ir /adrese/ īpašniece.

Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums Nr.537-04 starp pašvaldības uzņēmumu bezpeļņas organizāciju namu pārvaldi "Ķengarags" (jaunais nosaukums- Rīgas pašvaldības SIA "Ķengaraga nami") un atbildētāju noslēgts 2004.gada 14.septembrī.

Saskaņā ar minētā līguma 3.1. un 3.3. punktu atbildētājai ir jāmaksā par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu katru kārtējo mēnesi, līdz 30 (trīsdesmitajam) datumam, savukārt maksa par komunālajiem pakalpojumiem pēc skaitītāju rādījumiem jeb pēc noteiktajiem tarifiem maksājama vienlaicīgi ar maksu par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu.

Prasītāja pilnā apmērā izpildījusi savas saistības pret atbildētāju, taču atbildētāja nav veikusi maksājumus pilnā apmērā līdz noteiktajam datumam par saņemtajiem apsaimniekošanas un komunālajiem pakalpojumiem, tādejādi nav pildījusi Līguma 3.1., 3.3., un 3.6.punktu.

Parāda par nekustamā īpašuma uzturēšanu, apsaimniekošanu un komunālajiem maksājumiem pieaug no 2009.gada aprīļa un uz 2013.gada martu ir Ls 5341,45, ko veido pamatparāds Ls 3978,74 un līgumsods Ls 1362,71, kas tiek rēķināts saskaņā ar Līguma 3.6.punktu, kurā noteikta, ka maksas par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu, kā arī maksājumu par pakalpojumiem kavējuma gadījumā par katru nokavēto dienu dzīvokļa īpašnieks maksā līgumsodu 0,1% apmērā no kopējās parāda summas.

Ar Rīgas domes 2004.gada 19.oktobra lēmumu Nr.3546 "Par Rīgas pašvaldības uzņēmumu bezpeļņas organizācijas namu pārvaldes "Ķengarags" reorganizāciju par Rīgas pašvaldības SIA "Ķengaraga nami"" noteikta, ka RP SIA "Ķengaraga nami" ir RPUBO namu pārvaldes "Ķengarags" saistību un tiesību pārņēmēja.

2010.gada 29.decembrī ar Latvijas Republikas Uzņēmuma reģistra lēmumu Nr.6-12/167284 RP SIA "Ķengaraga nami" izslēgta no komercreģistra un reorganizācijas- saplūšanas rezultātā izveidots jauns komersants- SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", kas 2010.gada 29.decembrī reģistrēts Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā.

Prasība pamatota ar Civillikuma 3., 1587., 1756., 1716., 1770., 1771., 1773., 1779., 1786., un 1791.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 8. un 10.pantu, likuma "Par dzīvokļa īpašumu" (spēkā līdz 2011.gada 1.janvārim) 12. un 35.pantu, likuma "Par valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizāciju" 50.pantu.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus vai iebildumus par celto prasību saskaņā ar Civilprocesa likuma 148.pantu tiesā nav iesniegusi.

2014.gada 29.aprīlī tiesā saņemts prasītājas pilnvarotā pārstāvja pieteikums par prasības summas pieaugumu. Pieteikumā norādīts,

ka uz 2013.gada novembri atbildētājas parāds pieaudzis un ir Ls 6710,37 jeb 9548 *euro*, ko veido pamatparāds Ls 4317,76 un līgumsods Ls 2397,75.Lūdz minētās summas piedzīt no atbildētājas. Prasību uztur pilnā apmērā un lūdz to apmierināt, lūdz izskatīt lietu bez prasītājas pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē.

Atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradusies, nav paziņojusi par neierašanās iemesliem, nav lūgusi lietas izskatīšanu atlikt. Atbildētājai par lietas izskatīšanas laiku un vietu paziņots savlaicīgi 2013.gada 19.septembrī publicējot uzaicinājuma sludinājumu Latvijas Republikas oficiālajā laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" laidienā Nr.183.

Civilprocesa likuma 59.panta 4.daļa nosaka, ka tiesa var izskatīt lietu bez atbildētāja piedalīšanās, ja pagājis ne mazāk kā viens mēnesis no aicinājuma publikācijas dienas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis".

Tiesnese nekonstatē Civilprocesa likuma 209.pantā norādītos gadījumus, kad tiesai ir pienākums atlikt lietas izskatīšanu. Pastāvot šādiem apstākļiem, ir konstatējams, ka atbildētājai par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā un atbilstoši Civilprocesa likuma 156.panta pirmajai daļai tiesa atzīst par iespējamu lietu izskatīt bez prasītājas pārstāvja un atbildētājas klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 3. pantā noteikts, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 12. pants [redakcija no 2004. gada 1. maija līdz 2009. gada 31. decembrim] noteica, ka dzīvokļa īpašnieks sedz nepieciešamos izdevumus, kas saistīti ar dzīvojamās mājas, tās komunikāciju un iekārtu uzturēšanu, ekspluatāciju un remontu, kā arī zemes gabala uzturēšanu, proporcionāli sava dzīvokļa īpašuma lielumam, tāpat arī norēķinās par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem neatkarīgi no tā, vai dzīvokļa īpašnieks ir mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanai un apsaimniekošanai izveidotās dzīvokļu īpašnieku sabiedrības dalībnieks un vai viņš ir vai nav noslēdzis attiecīgu līgumu.

Savukārt Dzīvokļa īpašuma likuma (spēkā no 2011. gada 1. janvāra) 10. pantā noteikts, ka dzīvokļa īpašniekam ir pienākums piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā, segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus šā likuma 13. pantā noteiktajā kārtībā, norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana).

No lietas materiāliem pievienotās zemesgrāmatas nodalījuma izdrukas ir redzams, ka atbildētājai pieder nekustamais īpašums, kas atrodas /adrese/.

Starp atbildētāju un Rīgas pašvaldības uzņēmumu bezpeļņas organizāciju namu pārvaldi "Ķengarags", kuras tiesību un saistību pārņēmējs ir prasītāja SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", 2004.gada 14.septembrī noslēgts Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums Nr. 537-04.

Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma 3.1. punkts paredz, ka maksu par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu, un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem dzīvokļa īpašnieks saskaņā ar apsaimniekotāja izrakstītajiem rēķiniem veic katru mēnesi līdz nākamā mēneša 30. datumam.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka atbildētāja gan uz Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma, gan uz likuma pamata ir pienākums maksāt par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu, kā arī saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem.

No prasītājas iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem grāmatvedības arhīva izdrukām un rēķina, ir konstatējams, ka atbildētājas parāds par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu un sniegtajiem komunālajiem pakalpojumiem par laiku no 2009.gada aprīļa līdz 2013.gada novembrim ir Ls 4317,76.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas veikto aprēķinu par dzīvojamās mājas uzturēšanu, apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem pareizību, turklāt atbildētāja to nav apstrīdējusi, līdz ar to parāds 4317,76apmērā piedzenams no atbildētājas prasītājas labā.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.panta otro daļu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Saskaņā ar Latvijas Republikas Civillikuma 1720.pantu, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā. Latvijas Republikas Civillikuma 1722.pants paredz, ka līgumsoda samaksa neatsvabina šā soda cietēju ne no procentiem vai augļiem, kas no viņa pienākas, ne no zaudējumu atlīdzības, ciktāl tie pārsniedz līgumsoda apmēru, ja vien nav tieši norunāts pretējais.

Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma 3.1. punkts paredz, ka maksas par dzīvojamās mājas uzturēšanu un

apsaimniekošanu, kā arī maksājumu par pakalpojumiem kavējuma gadījumā par katru nokavēto dienu dzīvokļa īpašnieks maksā līgumsodu 0,1% apmērā no kopējās parāda summas.

Prasītāja aprēķinājusi līgumsodu Ls 2397,75 apmērā.

Tiesas ieskatā, līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija, un tā uzdevums ir ietekmēt parādnieka saistību izpildi, nevis nodrošināt kreditoram labumu papildus parādnieka pamatsaistībai. Turklāt līgumsods nav līdzeklis, ar kura palīdzību kreditors ir tiesīgs iedzīvoties uz parādnieka rēķina (peļņas avots), un tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā tiesiskajā situācijā atbildētāja Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punkta izpratnē ir atzīstama par patērētāju. Līdz ar to pušu starpā noslēgtā līguma noteikumi izvērtējami līgumslēdzēju pušu vienlīdzīguma un taisnīguma aspektā atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likumam.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2011.gada 31.augusta spriedumā lietā Nr. SKC-221/2011, izvērtējot normas par līgumsodu kopsakarā ar taisnīguma un samērīguma principu norādījis uz judikatūru, kas izveidojusies ar Senāta 2004.gada 22.septembra spriedumu lietā Nr. SKC-441, 2005.gada 26.janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-48, 2007.gada 20.jūnija lēmumu lietā SPC-43, 2008.gada 14.maija spriedumu lietā Nr. SKC-212, ir nonācis pie atzinuma, ka līgumsoda samazināšanas iespēja nav izslēgta (..). Jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos ir tāds jautājums, kas sakarā ar likuma tieša norādījuma trūkumu ir izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta norādīto taisnības apziņu un vispārīgiem tiesību principiem.

Tiesa atzīst, ka prasītājas aprēķinātais līgumsoda apmērs konkrētajos apstākļos nav samērīgs ar nepienācīgas izpildes zaudējumiem, jo prasītāja nav pierādījusi, ka tā būtu cietusi zaudējumus aprēķinātā līgumsoda apmērā, tāpēc tiesa atzīst, ka pieprasīto līgumsodu iespējams samazināt.Tā kā neproporcionālais līgumsoda lielums likumā atstāts atklāta juridiskā jēdziena formā, tas katrā konkrētā gadījumā izvērtējams atbilstoši lietā nodibinātajiem faktiskajiem apstākļiem.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka tiesai nav tiesību un tas arī nebūtu taisnīgi pilnībā atbrīvot atbildētāju no nokavējuma sekām (līgumsoda), tas ir, atbildības par maksājumu termiņu kavējumu gadījumā, kad prasītāja pamatoti pieprasīja saņemto pakalpojumu apmaksu, jo tādā gadījumā atbildētāja netiktu motivēta nokārtot savas līgumsaistības atbilstoši noslēgtā līguma noteikumiem, netiktu ievērotas prasītājas tiesības saņemt ekvivalentu naudas summu par kavējuma laiku, kā arī tiktu pārkāpts pušu līdztiesības princips.

Tiesa uzskata, ka aprēķinātais līgumsods nesamērīgs un ir nosakāms 30% apmērā no pamata parāda summas.

Tiesa atzīst, ka līgumsods Ls 1295,33 būs samērīgs ar saistību neizpildes laiku un izpildīs sodīšanas funkciju.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Tiesa uzskata, ka ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem pilnībā ir pierādīti apstākļi un fakti, kādi norādīti prasības pieteikumā. Tiesa nekonstatē, ka atbildētāja būtu apstrīdējusi prasības pieteikumā minētos faktus, nav apstrīdējusi parāda un aprēķināto procentu apmēru, kā arī nav iesniegusi pierādījumus, ka saistības pilnā apmērā būtu izpildītas.

Euro ieviešanas kārtības likuma 6.panta pirmo un otro daļu - latu konvertācijā uz *euro* izmanto Padomes noteikto maiņas kursu no latiem uz *euro.* Naudas summas un vērtības naudas izteiksmē pēc latu konvertācijas uz *euro* noapaļo līdz tuvākajam centam, ņemot vērā trešo zīmi aiz komata. Ja trešā zīme aiz komata ir no 0 līdz 4, tad centa vērtība nemainās. Ja trešā zīme aiz komata ir no 5 līdz 9, tad cents tiek noapaļots par vienu vienību uz augšu. Saskaņā ar Padomes noteikto maiņas kursu 1 *euro* = 0,702804 lati.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts tiesas spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama prasītājas samaksātā valsts nodeva 534,90 *euro* (Ls 375,93) apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par pavēstu un tiesas dokumentu nosūtīšanu 4,70 *euro* (Ls 3,30) apmērā un 15,65 *euro* ar sludinājuma publicēšanu oficiālajā laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" saistītie izdevumi, kopā tiesas izdevumi piedzenami 555,25 *euro* apmērā.

Iesniedzot tiesā prasības pieteikumu, prasītāja ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 apmērā par trīs pasta sūtījumiem (prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu atbildētājai un divu tiesas pavēstu nosūtīšanu), jo saskaņā ar Tiesu administrācijas aprēķinu viena sūtījuma cena sastāda Ls 1,10.Lietā ir radušies papildus ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 2,20 apmērā, jo veikti divi papildus sūtījumi – prasītājai nosūtīts lēmuma noraksts un paziņojums par sludinājuma ievietošanu. Minētie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 2,20 jeb 3,14 *euro* apmērā, kuri nav apmaksāti, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta 1. daļu, 39. panta 1. daļas 5. punktu ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētājas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu taisot spriedumu par naudas summu piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot to apmēru.

Ievērojot minēto un prasītājas lūgumu tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6 % no simta gadā no parāda pamatsummas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 156., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas numurs 40103362321, parādu par nekustamā īpašuma uzturēšanu, apsaimniekošanu un sniegtajiem komunālajiem pakalpojumiem 6143,62 *euro*, kas aprēķināts par laiku no 2009.gada aprīļa līdz 2013.gada novembrim, līgumsodu 1843,09 *euro* un tiesas izdevumus 555,25 *euro*,kopā 8541,96 *euro* (astoņi tūkstoši pieci simti četrdesmit viens *euro* un 96 centi).

Prasību daļā par līgumsoda 1568,60 *euro* piedziņu noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,14 *euro* (trīs *euro* un 14 centi), kas iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillieta Nr.C296045 13, C – 2372/14.

Noteikt SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas numurs 40103362321, tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos nokavējuma 6% (sešus procentus no simta) gadā no nesamaksātās parāda summas.

Noteikt /pers.A/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu Tiesu administrācijas labā, maksājumu apliecinošu dokumentu oriģinālu nekavējoties iesniegt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, 244.kabinetā vai nosūtot pa pastu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns sprieduma teksta sastādīšanai noteikts datums - 2014.gada 21.maijs.

Tiesnese /personiskais paraksts/ I.Rubina